5. Igualtat

5.1 Feminisme i drets LGTBIQ+

El feminisme que defensem no es limita a un conjunt de lleis o polítiques sectorials. És una manera d'entendre la democràcia, l'economia i les relacions socials. És un projecte de transformació profunda que posa la vida i el benestar de les persones al centre de totes les decisions polítiques, per davant dels interessos econòmics i de les lògiques de benefici privat. És combatre les desigualtats estructurals, redistribuir la riquesa i el poder, garantir drets i construir una societat en què totes les persones puguin desenvolupar els seus projectes de vida en condicions de llibertat, dignitat i igualtat.

Pensar, viure, relacionar-nos, organitzar-nos i fer política des d'una perspectiva feminista significa reconèixer que vivim en un sistema patriarcal, capitalista i heteronormatiu que reprodueix desigualtats de gènere, classe i origen, i que sosté múltiples formes de discriminació i violència, des de les més visibles fins a les més subtils. Significa identificar les relacions de poder que travessen la nostra societat, qüestionar-les i transformar-les. El feminisme no és només una mirada crítica sobre les injustícies existents, sinó una pràctica política quotidiana i col·lectiva per superar-les i construir alternatives.

Les polítiques feministes s'oposen als processos de despossessió, privatització i precarització que converteixen les necessitats de les persones i els recursos naturals en oportunitats de negoci. Davant d'un model econòmic basat en l'obtenció del màxim benefici en el menor temps i al menor cost possible, en el creixement indefinit i en l'externalització dels costos socials, laborals i ambientals, reivindiquem una economia al servei de la vida. Un model que no traslladi els costos de l'explotació a les persones treballadores, especialment a les dones, ni els costos ecològics a altres territoris i generacions mitjançant el deute de carboni, la biopirateria, els passius ambientals o l'exportació de residus.

Davant l'apropiació privada d'allò que és comú i la concentració de la riquesa en poques mans, reivindiquem els béns comuns, la defensa dels serveis i dels béns públics, la redistribució de la riquesa i les pràctiques de gestió compartida, equitativa i sostenible. Apostem per reconèixer la interdependència entre les persones i l'ecodependència respecte de la natura, i per construir una economia que garanteixi el sosteniment de la vida, que reconegui el valor social del treball remunerat i no remunerat i que situï les cures, els temps i les necessitats col·lectives al centre de l'organització social.

Aquesta perspectiva ha de travessar totes les polítiques públiques: el treball, l'habitatge, la salut, l'educació, les pensions, la fiscalitat, la mobilitat, la transició ecològica i les relacions internacionals. No volem una igualtat que només existeixi sobre el paper. Volem una igualtat material i efectiva que es noti en els salaris, les pensions, les condicions laborals, el repartiment del temps i de les cures, l'accés a l'habitatge, la salut, l'educació, la llibertat sobre els nostres cossos i la possibilitat de viure sense por ni violències.

- Reformarem la Constitució Espanyola per tal que el Dret a l'avortament lliure i segur esdevingui un dret fonamental.
- Garantirem l'equitat territorial per poder exercir l'avortament lliure a tot l'Estat.

- Millorarem la regulació de l'objecció de consciència per garantir que l'accés a la interrupció voluntària de l'embaràs no es vegi obstaculitzada en la sanitat pública ni privada.
- Avançar progressivament cap a permisos de naixement i cura d'un any, retribuïts, individuals i no transferibles, dret que genera el nen/nena i preservar una protecció reforçada per a les famílies , garantir la acumulació dels dos permisos per les famílies monomarentals i monoparentals.
- Aprovarem una llei estatal de famílies monoparentals i monomarentals que garanteixi un reconeixement comú a tot l'Estat, criteris d'accés homogenis i una protecció adequada a les càrregues de criança assumides per una sola persona adulta. Estendrem a les famílies monomarentals amb dos o més fills els avantatges de les famílies nombroses.
- Enfortir el marc estatal de prevenció, protecció, atenció i reparació de totes les formes de violència masclista, incloses les violències sexuals, econòmiques, digitals, institucionals i les que afecten dones en situacions de discriminació múltiple.
- Garantir una resposta integral a les violències sexuals, incloses les agressions fora de la parella, amb serveis accessibles a tot el territori i sense revictimització institucional.
- Garantir que l'avortament sigui segur, gratuït i accessible a la xarxa sanitària pública de tot l'Estat, amb equitat territorial, independentment de la seva situació administrativa, amb confidencialitat i respecte a l'autonomia de les dones i de les persones amb capacitat de gestar.
- Impulsar el reforç de la provisió pública mitjançant el desplegament d'infraestructures i capacitats pròpies del sistema sanitari públic, inclosos bancs públics d'òvuls i altres recursos necessaris, així com promoure un debat públic i bioètic sobre el model de reproducció assistida
- Garantir l'accés equitatiu i informació de tractaments PReP i PEP, en especial a zones Rurals i àrees no metropolitanes, a la població general amb especial èmfasis a segments de la població més vulnerables davant de les infeccions per VIH.
- Establir un Observatori Estatal contra la LGTBQAifobia que reculli casos de discriminacions i violències en coordinació amb diferents observatoris territorials i desenvolupar una estratègia per combatre la LGTBQAifobia i incidir de forma especifica en àmbits clau com l'esport, la cultura, l'ocupació o l'educació.
- Garantir una atenció sanitària integral, accessible i respectuosa per a les persones trans, despatologitzada i basada en l'autonomia personal i el consentiment informat.
- Culminarem la tipificació penal de les teràpies de conversió aprovada al Congrés el juny de 2026, i la tornarem a impulsar si ha decaigut amb la dissolució de les Corts.
- Incorporarem el nom sentit a tots els sistemes, carnets i comunicacions de l'AGE i de la Seguretat Social, sense cap requisit previ de rectificació registral.
- Impulsarem el reconeixement legal de les persones no binàries al Registre Civil i al DNI, i obrirem opcions de gènere no binari als formularis estatals.
- Augmentarem un 10% els recursos contra la violència masclista. El Pla Conjunt Plurianual en matèria de violència contra les dones ha creat una xarxa de

col·laboració entre administracions per a protegir a les víctimes, formar i educar a les escoles, donar suport als col·lectius més vulnerables i sensibilitzar.

- Garantirem l'accés a l'habitatge públic i protegit per a les dones víctimes de violència masclista
- Crearem més jutjats de Violència sobre la Dona, i reforçarem els mitjans materials i humans.
- Dotarem de personal i mitjans suficients els Centres de Crisi 24h
- Donarem caràcter plurianual a les partides estructurals del Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere.
- Reforçarem el sistema VioGén per a detectar millor el risc i protegir millor a les víctimes. Inclourem una avaluació del risc específica per a filles i fills de les víctimes, per prevenir la violència vicaria, i reforçarem la formació de les forces i cossos de seguretat.

5.2 Governança amb perspectiva de gènere

La transversalitat de gènere s'ha mostrat com l'eina més efectiva per introduir la perspectiva de gènere en totes les polítiques públiques, per tal que tinguin en compte de manera efectiva la diferència de necessitats i problemes de dones i homes.

- Adaptar la normativa electoral per consolidar una paritat real i efectiva. Es proposa un model de llistes on el format cremallera s'apliqui com a garantia mínima, permetent la presència consecutiva de dones en llocs elegibles com a mecanisme legítim d'acció positiva davant la desigualtat històrica.
- Avançar en l'ampliació i millora de la Igualtat efectiva de Dones i Homes en els següents aspectes: obligatorietat dels plans d'igualtat en l'administració i en empreses amb plantilles de més de 50 persones, mesures per abordar el sostre de vidre i la paritat, creació de la figura professional d'agents d'igualtat, supressió dels concerts amb centres que segreguin per sexe i establir la paritat en els òrgans de representació escolar, entre d'altres.
- Consolidar i ampliar el Ministeri d'Igualtat amb un pressupost suficient per desenvolupar plans de treball efectius a nivell estatal. Aquest ministeri vetllarà per la transversalitat de gènere i la perspectiva de gènere en totes les àrees de govern, ministeris, secretaries generals i a tots els òrgans de govern, així com en noves lleis, normes i polítiques
- Elaborar els pressupostos amb perspectiva de gènere a tots els ministeris a totes les àrees, així com dur a terme auditories amb visió de gènere per tal de revisar les partides pressupostàries ja aprovades i en procés d'aprovació i regular la distribució equitativa de la despesa pública amb perspectiva de gènere

5.3 Infància

- Elevarem la inversió en polítiques d'infància i families de l'1,5% del PIB actual al 2,4%, la mitjana europea.
- Reforçarem l'acollida i la protecció de la infància migrant, aprovant un Pla Integral d'Atenció, Protecció i Inclusió de la infància migrant, que inclogui als i les joves

en trànsit a la vida adulta i posi els drets humans al centre. Millorarem els plans de resposta conjunta amb les comunitats autònomes.

- Reforçarem l'atenció a la salut mental infantil i juvenil en els centres escolars, esportius, culturals i comunitaris. Posarem en marxa un programa pluriennal per a contractar de manera estructural a professionals de psicologia clínica i psiquiatria infantojuvenil, infermeria especialista en salut mental, treball social sanitari i educació social, que treballaran al costat de les coordinadores i coordinadors de benestar creats per la LOPIVI. Prioritzarem els barris i territoris més vulnerables i amb menys recursos, perquè la salut mental no pot dependre del codi postal. El programa comptarà amb indicadors comuns, avaluació anual d'impacte i coordinació entre ministeris.
- Impulsarem l'acolliment familiar i la desinstitucionalització de la infància tutelada. Avui l'acolliment residencial continua sent la principal resposta, encara que la prioritat hauria de ser el familiar. Finançarem un Pla d'acolliment familiar, plans pilot de transició a la vida adulta i la millora dels sistemes d'acolliment.
- Protegirem els drets de la infància i l'adolescència en l'entorn digital. Desplegarem amb recursos suficients l'Estratègia Nacional d'Entorns Digitals Segurs: educació en ciutadania digital i alfabetització mediàtica, laboratoris públics de cultura digital, informació a famílies, docents i equips sanitaris sobre l'ús responsable de dispositius i la prevenció del ciberassetjament, i educació afectiu-sexual basada en l'evidència científica.
- Ampliarem la protecció enfront de la violència contra la infància. Reforçarem la llei de protecció integral enfront de la violència amb finançament suficient per a aplicar la perspectiva d'infància en totes les actuacions públiques, formar a professionals, garantir que les víctimes siguin escoltades en condicions segures i crear la Comissió de Reconeixement de víctimes de violència sexual infantil.

5.4 Joventut

Volem una societat on la gent jove pugui desenvolupar un projecte de vida propi i autònom. On els i les joves puguin accedir a una feina en condicions dignes i sense precarietat, a un habitatge digne, i on disposin d'uns serveis públics de qualitat que responguin a les seves necessitats socials, culturals, d'oci, entre altres. Ens calen polítiques públiques que garanteixin el dret de les persones joves a desenvolupar un projecte de vida pròpia en tots els àmbits.

Participació i drets de la gent jove

- Crearem una herència universal per a la gent jove: un capital públic de 20.000 euros per formar-se, emprendre o començar un projecte de vida propi, finançat amb la fiscalitat sobre les grans fortunes.
- Reformar la Llei orgànica del règim electoral general (LOREG) per reconèixer el dret de sufragi actiu als 16 anys en totes les eleccions.
- Reforçar l'educació política i la cultura democràtica a secundària per acompanyar l'exercici del dret a vot.

- Regular el dret a vaga estudiantil en una norma amb rang de llei.
- Garantir una ocupació juvenil de qualitat que permeti que les persones joves puguin tirar endavant els seus projectes de vida autònoms.
- Rebaixar les exigències per cobrar la prestació d'atur per a les persones joves, donades les dificultats d'ocupació i de cotització que permeti una protecció social adequada.
- Fomentar la cultura del cooperativisme i l'economia social i solidària i facilitar formació i informació sobre la defensa de drets laborals a través de l'organització col·lectiva i adaptada a les noves formes d'ocupació.

- Desenvoluparem una llei sobre generacions futures que, entre d'altres, avaluï objectius de prosperitat, resiliència, salut, igualtat, cohesió social, cultura i responsabilitat global a les normes i lleis impulsades per l'Estat. Estudiarem la viabilitat d'una figura que avaluï el compliment de fites de benestar. Les polítiques públiques del present no poden hipotecar el futur dels joves.

Mobilitat Jove

- Estudiarem el camí ca a la gratuïtat del transport públic de competència estatal per a joves de 16 a 22 anys.
- Implementar nous programa d'intercanvis estudiantils amb països del Sud global i d'altres regions, com Sudàfrica o el Japó.
- Oposar-se a les retallades del pressupost de la UE i blindar els programes adreçats a joves.

Salut i benestar jove

- Penalitzar la pràctica de teràpies i la venda de productes sense provada eficàcia científica sobre la salut, així com l'intrusisme en aquest sector. Alhora, impulsar mesures que garanteixen la salut i la protecció dels i les menors d'edat, independentment de les creences de les seves famílies.
- Crearem, en col·laboració amb les comunitats autònomes, una xarxa de psicòlegs públics de qualitat, accessible i amb temps d'espera dignes.
- Regular per llei les plataformes digitals establint de manera clara la seva responsabilitat i obligacions en relació a l'addicció a les pantalles d'infants i joves.
- Aprovarem un Pla d'Emancipació Juvenil. Articularà polítiques per a garantir a la gent jove l'accés a l'habitatge, l'ocupació estable i els recursos necessaris per a una vida independent, entorn de tres pilars: habitatge assequible, estabilitat laboral i financera, i participació juvenil i cohesió territorial. Es desenvoluparà al costat de comunitats autònomes i ajuntaments, amb un sistema de seguiment i avaluació contínua.

5.5 Gent gran

La gent gran ha de poder gaudir d'unes condicions de vida digna, on es respecti la seva autonomia i el seu entorn social, amb tot el suport i recursos que siguin necessaris. Cal garantir l'envelliment digne i garantir l'exercici ple dels drets de ciutadania, erradicant

l'edatisme que menysté el col·lectiu i que afecta directament a la seva salut física i la seva autoestima.

Per un reconeixement social sense discriminacions

És necessari combatre les barreres socials a les que es veuen abocades les persones grans i que fomenten l'edatisme. Cal seguir treballant també sota els paràmetres de la desinstitucionalització, que respecta l'autonomia de les persones grans, amb un model de cures en comunitat.

- Fomentarem la participació ciutadana i política de les persones grans, reconeixent alhora el seu valor social.
- Tindrem en compte la perspectiva d'edat en les decisions dins la governança, així com també la seva avaluació a les polítiques públiques i la cura del llenguatge inclusiu també per aquest col·lectiu.
- Farem campanyes de sensibilització per combatre l'edatisme, que comporta greus problemes d'autoestima i salut a les persones grans, així com foment de l'autoestima i apoderament d'aquest col·lectiu.
- Treballarem activament per un gran pacte social intergeneracional, que fomenti la solidaritat i l'entesa entre els més joves i les persones grans.
- Garantirem la no discriminació per motius d'edat en aspectes i drets fonamentals de la vida com l'accés a la mobilitat, l'ocupació, la salut o l'educació

Erradicar les barreres econòmiques

Cal assegurar la suficiència econòmica de les persones grans per tal que puguin fer front a les seves necessitats. Un dels elements de més pes el conforma les pensions, la seva garantia i l'increment de les mateixes.

- Dotarem les administracions competents per tal d'assegurar que cap persona gran pateixi pobresa econòmica, garantint que puguin fer front a les despeses quotidianes de la seva vida.
- Afavorirem, amb les comunitats autònomes, l'accés als serveis d'atenció socials de les persones grans en situació de precarietat econòmica, d'habitatge, familiar i/o social.

Erradicar les barreres d'accessibilitat

Les persones grans també afronten barreres en el seu moviment, com poden ser l'accés al seu habitatge o l'accessibilitat a la seva ciutat, la comunicació i la participació en la vida pública també son elements importants.

- Garantirem el dret a ser atesos per persones a les oficines bancàries i administració pública, facilitant una via d'accés per a persones més grans de 65 anys, tal i com s'ha fet en l'atenció a la clientela.
- Elaborarem un pla ambiciós per abordar l'alfabetització digital encarades a les persones grans, així com programes d'oci de caràcter cultural i social.

Fomentar la vida saludable i l'envelliment actiu

La salut no és només l'absència de malalties, sinó un estat de benestar físic, mental i social. És per això que l'envelliment actiu ha de formar part de les polítiques públiques.

- Continuarem promovent la salut física i mental i una perspectiva de cicle vital en totes les polítiques per garantir l'envelliment actiu i saludable.
- Continuarem fomentant l'activitat física, la participació social i política de les persones grans aprofundint en programes d'èxit com les Ciutats Amigues de les Persones Grans, coordinat per l'Imserso a iniciativa de l'OMS.
- Continuarem enfortint el caràcter social del programa de turisme finançat per l'Imserso, especialment per a aquelles persones amb menys capacitat per viatjar.
- Crearem un programa de formació i suport a la transició cap a la jubilació.
- Continuarem potenciant el coneixement de l'estratègia de desinstitucionalització aprovada pel Govern de l'Estat, així com els plans pilot a les residències públiques enfocades en les unitats de convivència.
- Crearem mecanismes per fomentar el bon tracte en aquells col·lectius professionals que tenen un contacte directe i habitual amb les persones grans, per tal d'evitar males praxis i, en cas de produir-se, fomentarem les vies de detecció, denúncia i resolució. Posarem especial èmfasi en la perspectiva de gènere, impulsant estratègies específiques de sensibilització, detecció i d'atenció en violència de gènere.
- Farem compatible la situació de pensionista i les activitats productives de servei social, que aprofiten l'experiència i vitalitat de moltes persones grans per a la millora del bé comú
- Revisarem els marcs jurídics i administratius d'incapacitació i de tutela, així com el dret al testament vital i a la mort digna, i creació de de comitès de bioètica.

5.6 Diversitat, antiracisme y migracions

El marc europeu ha canviat després de 2023. Cal defensar l'examen individual de les sol·licituds, la no devolució i la responsabilitat compartida, també davant les reformes de països segurs i els centres de retorn fora de la UE.

Les persones que viuen al país han de poder intervenir en les decisions que les afecten. Proposem corregir la discrepància del programa de 2023 i vincular el sufragi a la residència, sense discriminació pel país d'origen.

Una vida arrelada no ha de dependre d'un tràmit inaccessible o d'una relació laboral precària. Cal revisar la llei i el reglament d'estrangeria des dels drets, incorporant els canvis posteriors a 2023.

Demanar protecció exigeix poder explicar la persecució en condicions segures. Cal concretar les garanties del programa en personal, assistència, acollida i recursos efectius.

La seguretat pública ha de protegir tothom. Cal prevenir identificacions i pràctiques discriminatòries i facilitar que les persones afectades puguin demanar explicacions i Les barreres documentals o lingüístiques no han de buidar de contingut els drets. Proposem una xarxa de suport que connecti acollida, assessorament i accés als serveis de reparació.

El canvi climàtic té un impacte desigual en els barris i les famílies, partint d'una perspectiva de classe. Això implica que no només incrementen els desplaçaments per motius climàtics sinó també l'impacte de les DANA, les onades de calor o les tempestes als barris populars i segregats. A Europa, l'estiu del 2026 ha deixat 400.000 persones desplaçades a tot el continent, derivat dels incendis i les tempestes.

El reconeixement de drets necessita canals que permetin denunciar i obtenir reparació. Cal impulsar una llei integral antiracista, reforçar els instruments existents i desenvolupar una política antiracista amb recursos i participació, que abordi les diferents formes de discriminació racial i les barreres estructurals en l'exercici dels drets, especialment en l'accés a l'habitatge. El dret a l'habitatge es veu limitat quan l'origen, el nom o el color de pell condicionen l'accés. Cal concretar prevenció, control i reparació, sense equiparar racialització amb pobresa.

Cal connectar regularització, drets laborals i reconeixement de competències. Les mesures s'han d'ajustar al treball de la llar, les cures, el treball temporal i altres sectors amb barreres específiques.

5.7 Igualtat de tracte, seguretat i reparació

- Impulsar una llei integral antiracista i el seu desplegament mitjançant un pla estatal antiracista, amb responsables, pressupost, calendari i revisió anual pública.
- Reforçar els recursos i l'atenció especialitzada de l'Autoritat Independent per a la Igualtat de Tracte i la No Discriminació, preservant-ne la independència.
- Establir mecanismes de protecció de la denúncia davant represàlies i establir garanties perquè acudir a serveis de protecció no es converteixi en una via de control migratori.
- Impulsarem una comissió d'estudi sobre el racisme estructural en tots els àmbits de la societat.
- Prevenir les identificacions amb perfil racial, escorcolls i dispositius policials, amb criteris operatius verificables formant els cossos policials i el personal judicial en racisme, drets i tracte a víctimes, avaluant els resultats de la formació.

5.8 Drets, discriminacions i memòria

La història colonial determina la redistribució global de la riquesa i l'estratificació social de les persones racialitzades. Fer-ne un reconeixement i activar mesures de justícia restaurativa és clau per avançar en la igualtat ètnico-racial al nostre país.

Les garanties antiracistes han d'arribar a educació, salut, cultura i esport, amb respostes pròpies al racisme antinegre, l'antigitanisme, la islamofòbia i altres discriminacions. Les comunitats han de participar en el disseny, respectant la seva diversitat i les barreres que afecten cada persona.

- Reconèixer el colonialisme de l'Estat espanyol a Amèrica Llatina, Guinea Equatorial, Filipines, el Sàhara i el Marroc, i demanar perdó i desenvolupar un

registre de fortunes aconseguides a través del colonialisme i mediar per garantir processos de reparació històrics amb les comunitats afectades.

- Reconèixer la participació de l'Estat espanyol en el comerç internacional d'esclaus.
- Incloure aquests processos històrics colonials a la llei de memòria democràtica.

- Augmentarem un 30% els recursos de les Oficines d'Estrangeria. Porten anys amb greus mancances: falta de personal, salaris baixos i material informàtic obsolet. Després d'una auditoria del seu funcionament, cobrirem totes les places i crearem les necessàries, millorarem els salaris del seu personal, renovarem els seus equips i millorarem el sistema de cita prèvia.

5.9 Ciutadania i Participació democràtica

- Promoure les reformes constitucionals i de la LOREG per reconèixer el sufragi actiu i passiu en les eleccions municipals a les persones estrangeres a partir d'un any de residència, com a altres països de la UE.
- Eliminar el requisit de reciprocitat entre països i establir un procediment censal accessible, amb informació multilingüe.